

Inhoud

<i>Dankwoord</i>	6
<i>Proloog</i>	7
1 Het land uit	11
2 Verdwaald in Duitsland	17
3 De machtige Donau	29
4 In Griekenland schijnt de zon	45
5 Op de thee in Turkije	53
6 Het gastvrije Iran	81
7 Bloed, zweet, tranen en visumdruk	109
8 Zand, zand en alsmaar rechtdoor	141
9 Tibet buiten Tibet	165
10 Regen in het regenwoud	183
11 De eeuwige lente	191
12 Luieren in Laos	201
13 Het mysterieuze Myanmar	211
14 Het paradijs op zijn Thais	233
15 Een zwaluw brengt nog geen welvaart	249
16 Het overbevolkte Java	261
17 Nyepi op Bali	279
18 De outback	285
19 De vele gezichten van Australië	305
20 Storm, kou en een prachtig uitzicht	329
<i>Dagtabel</i>	345

Verdwaald in Duitsland

Vroeg in de ochtend sleep ik al mijn tassen de trap af en stapel ze op naast de voordeur. Als laatste sjouw ik mijn fiets naar beneden. Op het moment dat ik de voordeur open doe, kom ik tot een beroerde ontdekking; het regent. Oeps, wat doen we nu? Een dagje uitrusten in Bonn? Mijn benen en vooral mijn knieën zouden dat heel graag willen. Norbert is echter zo enthousiast en heeft zo'n zin in het avontuur, ik kan het hem niet aandoen om nog een dag in Bonn te blijven. Norbert is nog nooit eerder met een fiets op reis geweest, maar zoals het een echte Duitser betaamt heeft hij een gloednieuwe 'state of the art' fiets gekocht. Hij koos voor witte Ortlieb fietstassen met een bijpassende witte fietsjas en een volledige uitrusting, inclusief GPS. Ik moet dat beetje motregen maar op de koop toe nemen.

Minke is gisteren al op de trein gestapt, het is even wennen aan mijn nieuwe reisgenoot. Samen met Norbert fiets ik verder langs de Rijn. De grote stinkende fabrieken hebben nu plaatsgemaakt voor pittoreske dorpjes en bergen met kastelen in de mist. Het blijkt dat je als fietser nog altijd iets sneller bent dan de grote vrachtschepen op de Rijn. Tot drie keer toe halen we hetzelfde schip in. Die schepen pauzeren ook nooit. Het schip met de naam Alucard valt nogal op, omdat Norbert meteen doorheeft dat dit Dracula achterstevoren gespeld is. Er is veel verkeer op de Rijn. Ik zie een vrachtschip met wel dertig zeecontainers. Dat bespaart zo'n dertig vrachtwagens op de weg. Laat dit schip dan vijf keer zo langzaam gaan, dan is dat nog altijd zes keer zo snel als een vrachtauto. Het reizen met zo'n langzaam schip lijkt mij een stuk relaxter dan het drukke verkeer op de Autobahn.

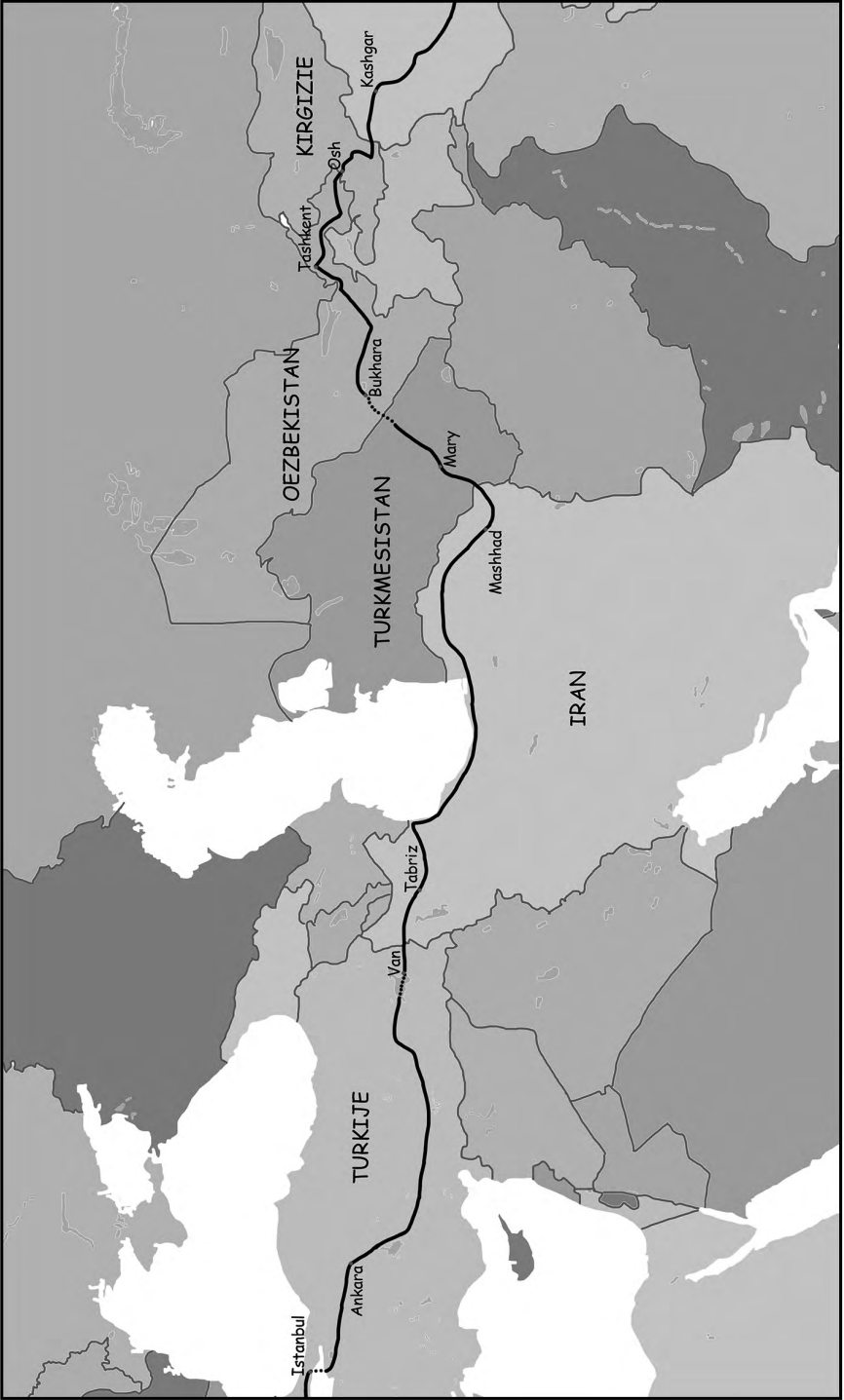
Vroeg in de middag bereiken we het grote paard op de Deutsche Eck bij Koblenz, dit is waar de Moezel in de Rijn uitkomt. Aan de overkant van de Moezel is een camping, er staat al een aantal caravans. 'Zullen we gaan kamperen?' vraag ik aan Norbert. Het is 's nachts nog steeds onder nul, maar Norbert heeft ook een donzen slaapzak. Op onze vraag of er nog een kampeerplekje vrij is begint de receptioniste hard te lachen. 'In een tent?' vraagt ze voor de zekerheid.

Het gras is volledig wit als we de volgende ochtend wakker worden, maar mijn slaapzak heeft de test goed doorstaan, ik heb het niet koud gehad. Er hangt een prachtige ochtendmist over de Rijn. De zon probeert een klein beetje door te breken op het moment dat ik het Marksburgkasteel hoog boven Braubach uit de mist zie opdoemen. Tussen Braubach en Wiesbaden maakt de Rijn een enorme slinger en die willen we afsnijden. Norbert heeft een mooie alternatieve route gevonden, maar zodra we de Rijn verlaten, begint de weg enorm te stijgen. Ik kijk nog eens achterom en zie het Marksburgkasteel prachtig liggen tegen een helderblauwe lucht. In de zes kilometer die volgen klimmen we driehonderd meter omhoog. De weg loopt door fraaie dorpjes, maar is geen enkel moment vlak. We blijven klimmen, even heb ik spijt dat we niet gewoon langs de Rijn zijn blijven fietsen. Ik ben nog in training en heb nog niet genoeg kilometers gemaakt om al zo te moeten klimmen. Ik begin gewoon aan zo'n reis zonder te trainen, in principe kan ik op vlak terrein fietsen tot ik ergens in Servië de Donau verlaat. De slinger in de Rijn die we proberen af te snijden, fietsen we nu aan kilometers de lucht in.

We willen vandaag naar Wiesbaden. Norbert heeft via de hotels, waar hij altijd logeert voor zijn werk, punten gespaard en zo hebben we vanavond een gratis hotelovernachting in Wiesbaden, maar we moeten het nog wel halen.

Volgens de GPS moeten we naar rechts, ik zie alleen een boerenpad. 'Het

▲ De weg vragen aan een herder in Turkije.

▼ Het prachtige landschap van Cappadocie.

▲ Logeren op een boerderij in Iran.

▼ Samarkand aan de oude Zijderoute in Oezbekistan.

Het gastvrije Iran

Vol goede moed fietsen we vanochtend richting de grens met Iran. Net voor de grens trek ik een lange broek en een shirt met lange mouwen aan. Aan de grens worden we vrolijk begroet door twee fietsers uit Bosnië en een Turkse militair. ‘Als ik iets voor jullie kan doen, zeg het maar,’ is de begroeting van de Turkse militair. ‘Zeg ons alsjeblieft dat de grens open is,’ is mijn weerwoord. Die blijkt gewoon open te zijn op zondag.

Onze laatste Turkse lira geven we uit aan water. Ik heb nog vijftewintig liracent over. ‘Kan ik daar nog een paar stukjes brood voor krijgen?’ vraag ik aan de eigenaar van het restaurantje op de grens, wijzend naar een plastic bak vol gesneden brood. De man moet lachen en geeft mij een heel brood. Even later brengt hij ook nog een salade van tomaat en komkommer. Hij zal wel denken ‘arme fietsers, gaan ze ook nog naar Iran’. De Turkse militair wenst ons succes, hij wil zelf voor geen goud de grens over.

Samen met onze nieuwe vrienden uit Bosnië gaan we de grens over. Turkije zijn we zo uit, maar bij de grenspost van Iran worden we op het matje geroepen bij de hoogste beambte in het presidentiële kantoor. Nadat onze paspoorten al lang ingevoerd zijn in een computer wil deze beste man ons interviewen. Hij vraagt onze namen en controleert in het paspoort of we wel de juiste naam noemen. Hij vraagt onze leeftijd en beroep, we zouden toch per ongeluk een verkeerd beroep kunnen hebben, zoals bijvoorbeeld fotograaf. Daarom noem ik in dit soort landen altijd mijn tweede beroep, reisleidster. Na ruim een uur zijn we eindelijk alle hekken gepasseerd. Geen obstakels meer, we zijn in Iran. Wat staat ons te wachten?

Onderweg naar Khoy ligt ons in ieder geval een aangename afdaling te wachten. We fietsen door een prachtige vallei van gekleurd gesteente en de rivier die we volgen is ook helemaal bruin van de sedimenten. Er is bijna geen Iraniër te zien, we fietsen door een erg onbewoond stukje Iran. In de kleine dorpjes die we passeren is ook niets te koop. Er stopt een auto voor ons, een lachend stel stapt uit. Ze spreken helaas geen Engels en wij nog geen woord Farsi. Met een stralende glimlach overhandigt het meisje mij een flesje sinaas-

appelsap. Dit is precies wat we nodig hadden. Niet alleen iets zoets om te drinken, maar ook voor het gevoel van welkom in een nieuw land.

Vlak voor Khoy vinden we eindelijk een winkel en ondanks alle haat en nijd tussen Iran en Amerika, verkopen ze hier gewoon Coca-Cola. We slaan flink wat water in en nemen een sluiproute in de richting van Salmas. Ergens halverwege duiken we achter een heuvel om de tent op te zetten voor de nacht. We hebben uitzicht op een kernreactor, als de Iraniërs dat maar niet verkeerd opvatten.

De volgende ochtend willen we boodschappen doen in Salmas. Het is even wennen om tussen alle kleine winkeltjes met Arabische tekens iets te vinden wat eruitziet als een supermarkt. We vinden uiteindelijk een luxe minimarkt met brood, melk, blikvoer en wat andere basisbehoeften. Een echte supermarkt vinden we niet. Gelukkig spotten we even later nog een klein kraampje met groente, we zijn voorlopig weer voorzien. Het is nog wat vroeg, maar we kunnen eigenlijk net zo goed lunchen in Salmas. Hoe ziet een restaurant in Iran eruit? In Turkije zag je vaak op grote afstand het vlees in de etalage, maar hier vinden we niets wat op een restaurant lijkt, we moeten het gaan vragen. De lokale bevolking brengt ons naar een pand met zwarte, geblindeerde ramen. Achter het glas bevindt zich een ongezellige eetzaal. Er zit verder niemand, maar het is nog vroeg. Er wordt wel veel soep afgehaald in grote afsluitbare emmers, vooral door dames, volledig gehuld in een zwart gewaad. Het zijn nog net geen burka's. De moderne dames met alleen een hoofddoek, die we op straat ook zien, komen geen soep halen. Ik dacht dat juist de traditionele dames in het zwart de hele dag in de keuken zouden staan.

We fietsen op de vluchtstrook van een hoofdweg richting Tasuj. We worden constant aangehouden, mensen willen een praatje maken of willen met ons op de foto. Eén Iraniër komt weer terug, hij is inkopen gaan doen en heeft een kilo kersen voor ons meegebracht. Wat is dat met al die cadeautjes? Vlak voor Tasuj komt er een jonge Iraniër op een brommer naast mij rijden, hij probeert z'n beste Engels op mij uit. Hij wil weten of Norbert mijn man is, Norbert en ik hebben afgesproken die vraag met 'ja' te beantwoorden. Dat is gemakkelijker, ik weet niet hoe men in Iran reageert als je samen op reis bent maar geen relatie hebt. De jongeman vertelt honderduit over hoe graag hij naar Italië wil en dat hij gek is op Italiaanse meisjes. Vervolgens staat hij erop dat we vannacht in zijn ouderlijk huis gaan slapen en z'n ouders zullen ontmoeten. Ik wil best een keer bij een Iraanse familie logeren, maar niet bij hem. Wij fietsen verder richting Tasuj, daar komen we de jongen op z'n brommer weer tegen, hij komt

ons een tas vol abrikozen brengen, weer een cadeautje. Hij vraagt nog eens of we niet bij hem willen logeren. Ik wil nog een stukje verder zodat we morgen de stad Tabriz kunnen bereiken. Uiteindelijk haakt hij af.

Ik zou graag aan het Orumiyehmeer willen kamperen, maar tegen de tijd dat we het meer bereiken zijn de heuvels op. 'Kijk we kunnen daar onder de spoorlijn door,' merkt Norbert heel slim op. De spoorlijn ligt op een soort van verhoogde dijk die door het landschap loopt, daar kunnen we ons mooi achter verstoppen. Zo staan er vannacht twee tentjes achter het spoor op een vlakke aan het deels opgedroogde zoutmeer. Alleen vanuit de trein kunnen ze ons zien, maar die hebben we tot nu toe nog niet zien rijden.

We weten niet precies hoeveel kilometers het nog is naar Tabriz, maar het zou minder dan honderd moeten zijn. We zijn nog maar net onderweg of Norbert krijgt een brood aangeboden van een medeweggebruiker, we zijn zo langzamerhand een fietsende marktkraam.

Er is bijna geen wind en de kilometers gaan snel, maar dan krijg ik de schrik van mijn leven. Opeens rijdt er een helderblauwe pick-up truck rechts van mij door de berm. De veel te zwaar beladen wagen scheurt op volle snelheid over het oneffen terrein. Vervolgens maakt het voertuig een enorme sprong, alle hooibalen vliegen de lucht in en de pick-up landt met een enorme klap op z'n neus. Er ontstaat een flinke stofwolk en om mij heen remmen en stoppen overal auto's. Ik probeer m'n weg te vinden uit de stofwolk, bang dat de auto in de berm zal exploderen. Ik fiets richting Norbert die een stukje verder in de schaduw op mij staat te wachten. Norbert heeft niet gezien wat er gebeurde, hij zag alleen de grote stofwolk en alle auto's die stopten. Hij zag mij nergens en schrok, maar gelukkig kwam ik uit de stofwolk tevoorschijn. Het ongeluk gebeurde achter mij, dus voor mij is het ook een raadsel waarom deze chauffeur op volle snelheid door de berm reed. Ik ben alleen heel blij dat hij niet tien seconden later de berm in reed, want dan had hij mij meegesleurd. De wagen was zo hoog beladen, hij moet de macht over het stuur verloren hebben. Iran staat bovenaan in het rijtje van landen met het hoogste aantal verkeersongevallen ter wereld.

Zwijgend fietsen Norbert en ik verder over de brede vluchtstrook. We draaien de hoofdweg naar Teheran op. Ongelooflijk, wat een verkeer en het aantal te hoog beladen trucks en vrachtauto's is enorm. Er staan overal auto's op de vluchtstrook waar we omheen moeten. Er ligt zelfs een man te slapen onder een vrachtauto die half op de weg staat. Gelukkig komen we veilig aan in Tabriz, maar ik wil liever geen hoofdwegen meer fietsen in Iran.

Op dertig kilometer van Mary bevindt zich de oude stad Merv, een ruïnestad die sinds 1999 op de Werelderfgoedlijst van Unesco staat. We willen heel graag iets van Merv zien, maar kunnen het ons qua tijd niet veroorloven een nachtje te logeren in de omgeving. Met de fiets vol bagage rijden we van ruïne naar ruïne door het oude Merv.

Merv was een stad aan de Zijderoute, maar de geschiedenis van deze oude stad gaat veel verder terug. Drieduizend jaar voor Christus werd de stad al genoemd. De Achaemeniden, het koningshuis van het oude Perzische Rijk, zorgde ervoor dat Merv een belangrijke stad werd. In de zevende eeuw werd Merv veroverd door islamitische Arabieren. In de dertiende eeuw was de handel langs de Zijderoute in volle gang. Vierhonderdvijftig Mongoolse handelaren werden vermoord in Merv, omdat ze ervan verdacht werden spionnen te zijn. Het Mongoolse leger viel de stad aan, vierhonderd inwoners van Merv werden meegenomen en aan het werk gezet, de rest van de inwoners werd vermoord en de stad zelf werd grotendeels verwoest. De Mongoolse invasie was het einde van Merv. Honderd jaar lang gebeurde er niets, tot aan het einde van de veertiende eeuw de stad een christelijk aartsbisdom werd van het rijk van Timoer Lenk. Het rondje langs de ruïnes van de oude stad Merv is ruim twintig kilometer, het is nog altijd tweehonderdvijftig kilometer naar de grens. We moeten vandaag nog wel wat kilometers maken met heel veel tegenwind.